

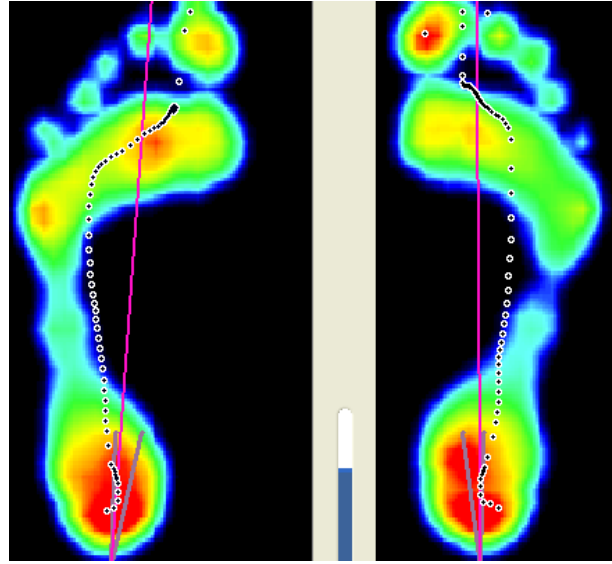
WAGRO nascholing

Tendinopathie en Conditie

Sportgeneeskunde Rotterdam

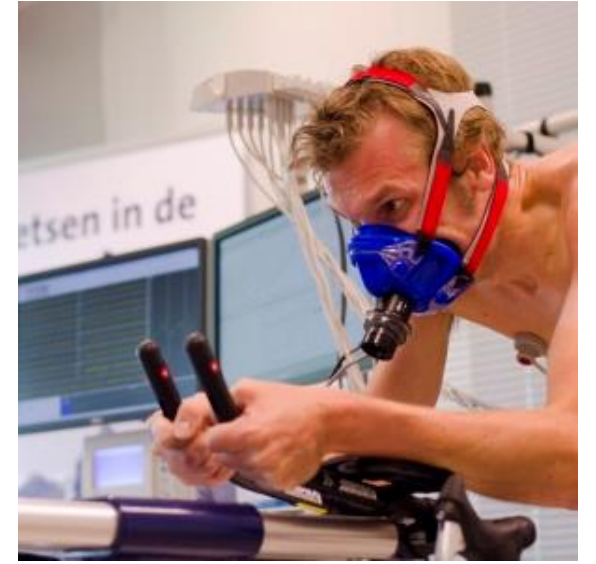
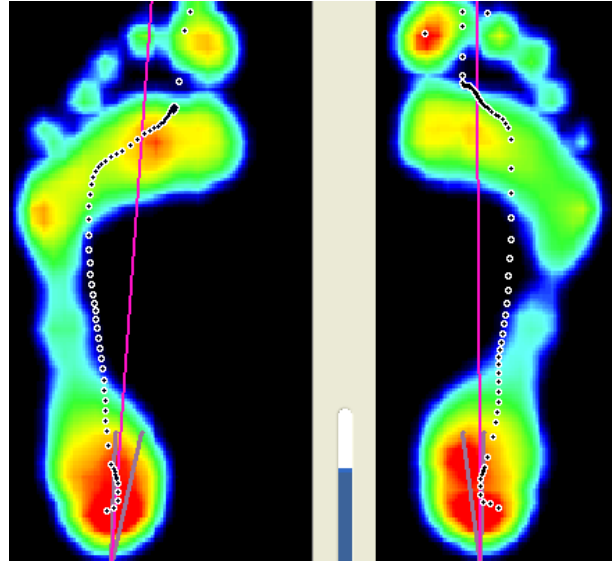
Sportgeneeskunde
Rotterdam

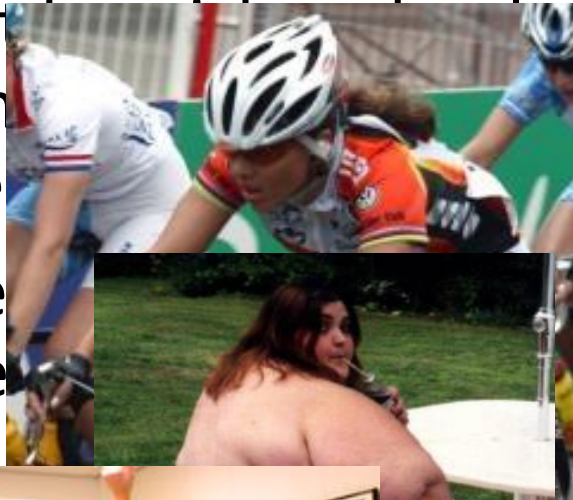
*Sportgeneeskunde
Rotterdam*

Sportgeneeskunde Rotterdam

Definitie Sportgeneeskunde

- Sportgeneeskunde is het medisch specialisme dat zich richt op het bevorderen, waarborgen en herstellen van de gezondheid van (potentiële) deelnemers aan sport en sportieve activiteiten.
- Ook richt sportgeneeskunde zich op het bevorderen van de gezondheid met behulp van fysieke activiteit en beweging.
- Bij beide richtingen wordt nauwkeurig rekening gehouden met de belasting van het lichaam.

Sportgeneeskunde Rotterdam

- **4 sportartsen, 1 ANIOS**
- **5 bewegingswetenschappers**
- **11 fysiotherapeuten**
- **1 echografist**
- **Netwerk: (sport)diëtisten en Podotherapeuten**

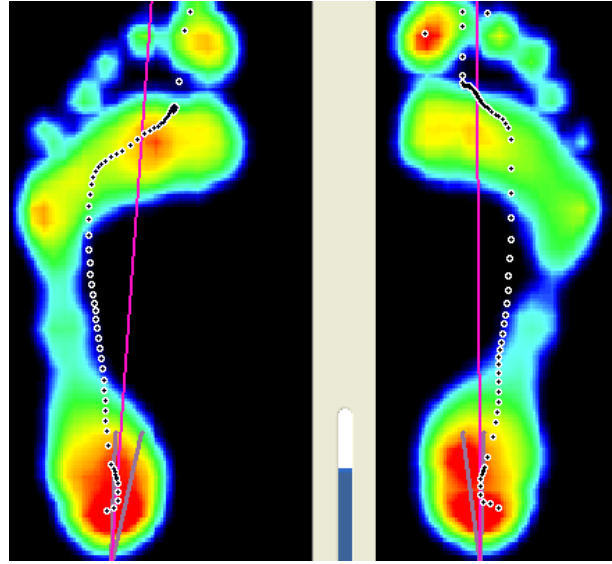

Multidisciplinaire aanpak

Samenwerking tussen verschillende disciplines

- Sportartsen
- Bewegingswetenschappers
- Fysiotherapeuten

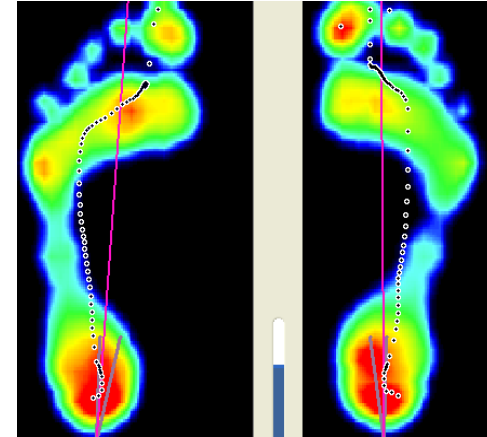

Aandachtsgebieden

- Blessure zorg
- Chronische zorg
- Prestatie verbetering
- Preventieve zorg

Behandelingen voor iedereen; zowel sporter als niet-sporter

Sportarts

Doorverwijzing via huisarts / orthopeed

- Klachten houdings- en bewegingsapparaat (blessures)
- (Onbegrepen) klachten tijdens inspanning
- Langdurige vermoeidheidsklachten, bv na COVID (inspanningsdiagnostiek)
- Oncologische, cardiale of pulmonale voorgeschiedenis (conditionele belastbaarheid verbeteren (inspanningsdiagnostiek)

Blessure Consulten

Acute blessures

- Operatieve indicatie: orthopeed/ traumatoloog
- Niet-operatieve indicatie: fysiotherapeut/huisarts
- In principe geen indicatie voor sportarts, tenzij topsport (minimale hersteltijd, wat zijn acceptabele risico's), problemen in het verleden etc.

Chronische blessures

- Operatieve indicatie: orthopeed
- Niet-operatieve indicatie: fysiotherapeut/huisarts
- Indicatie sportarts: Chronische klachten, geen verbetering na behandeling in eerste lijn (huisarts, fysiotherapeut, vaak ook al orthopeed, chirurg etc)

De typische patiënt

Meer dan 1 jaar klachten

Na fysiotherapeut/huisarts/orthopeed/chirurg, dus vaak second/third/fourth opinion

Vaak al radiologisch onderzoek

In principe al “uitbehandeld”

Vaak:

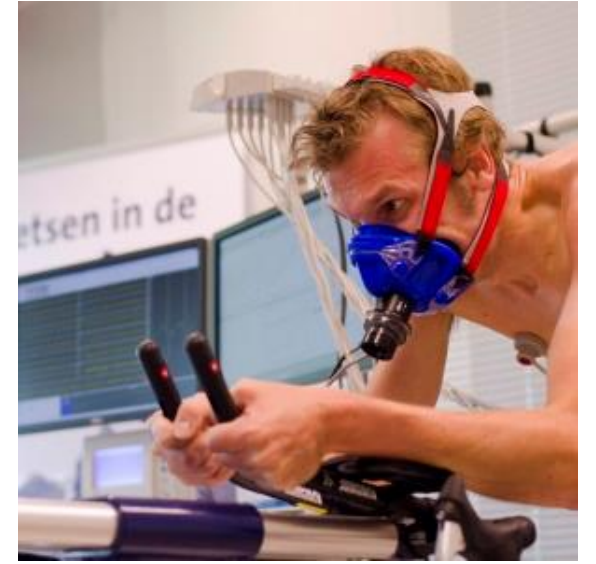
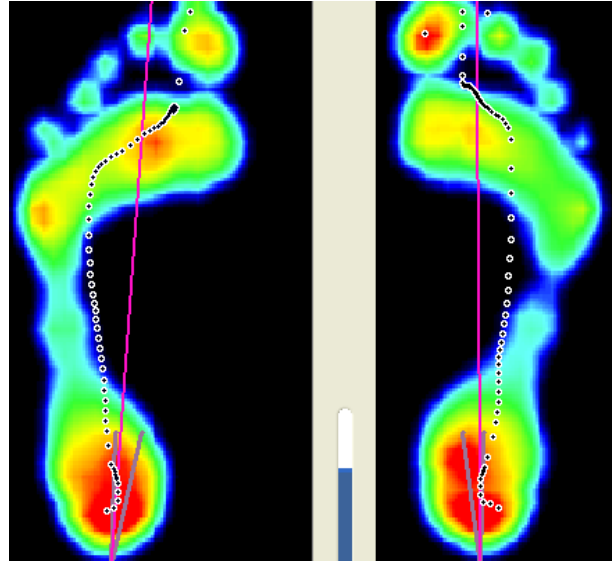
- Achillespees/fascia plantaris
- Scheenbeenklachten
- Patella/quadricepspees/PF
- Rug/nek
- Schouder/tenniselleboog
- Gluteus/trochanter major/tuber ischiadicum
- Groeiklachten: epifysitis

Opvolging tot genezing (3 mnd klachtenvrij)

Evt ondersteund met shockwave, prolotherapie (proeftherapie)

Indien geen verbetering; behandelplan aanpassen; injectietherapie (cortico's, PRP) of doorverwijzen specialist

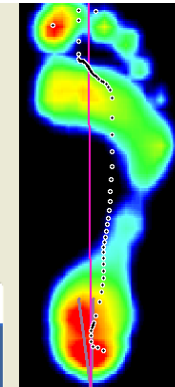
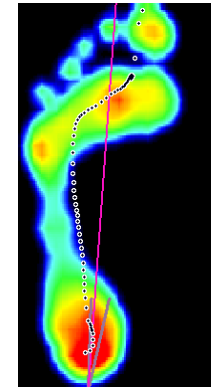

Bewegingswetenschapper

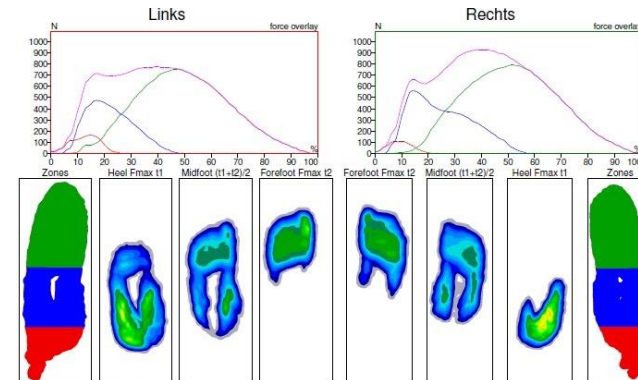
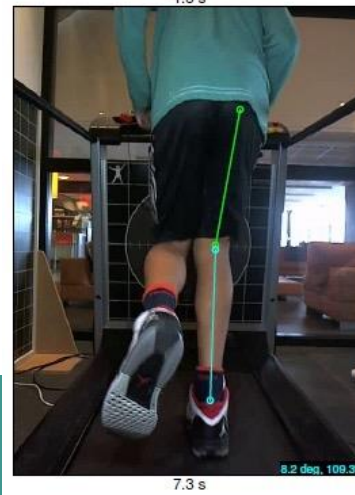
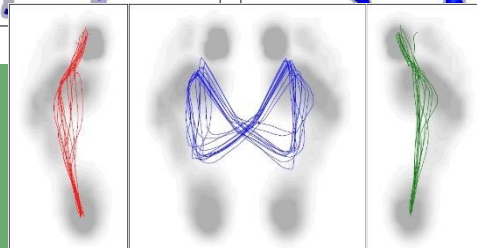
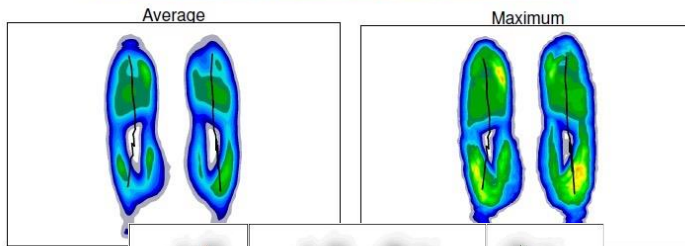
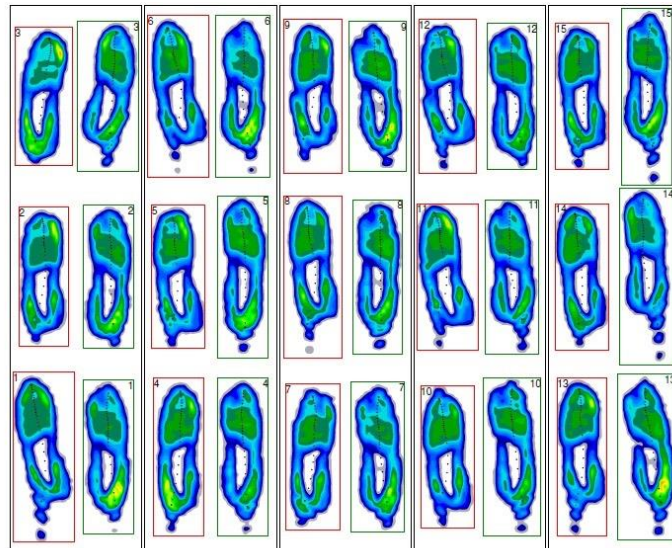
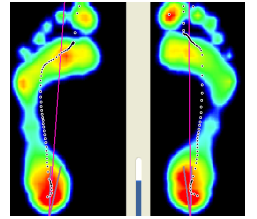
Na consult sportarts of op eigen initiatief

- Gangbeeldanalyse
- Fietspositiemeting
- Sportmedisch onderzoek
- Longmeting
- Trainingsbegeleiding

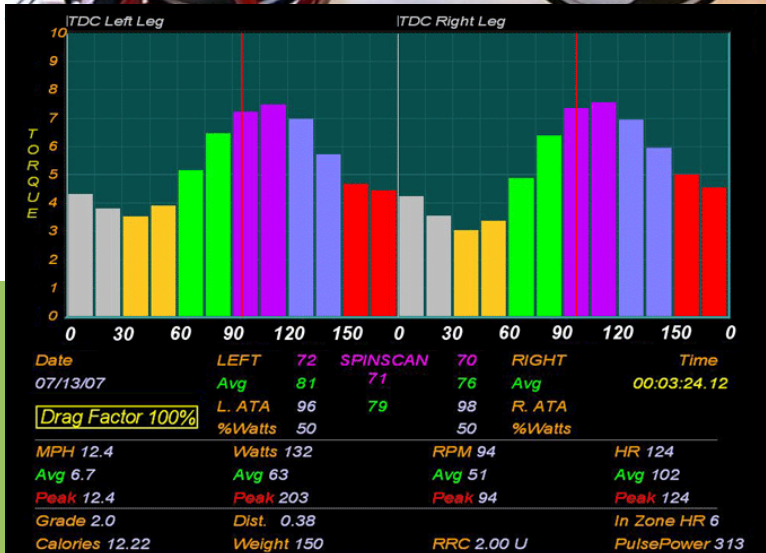
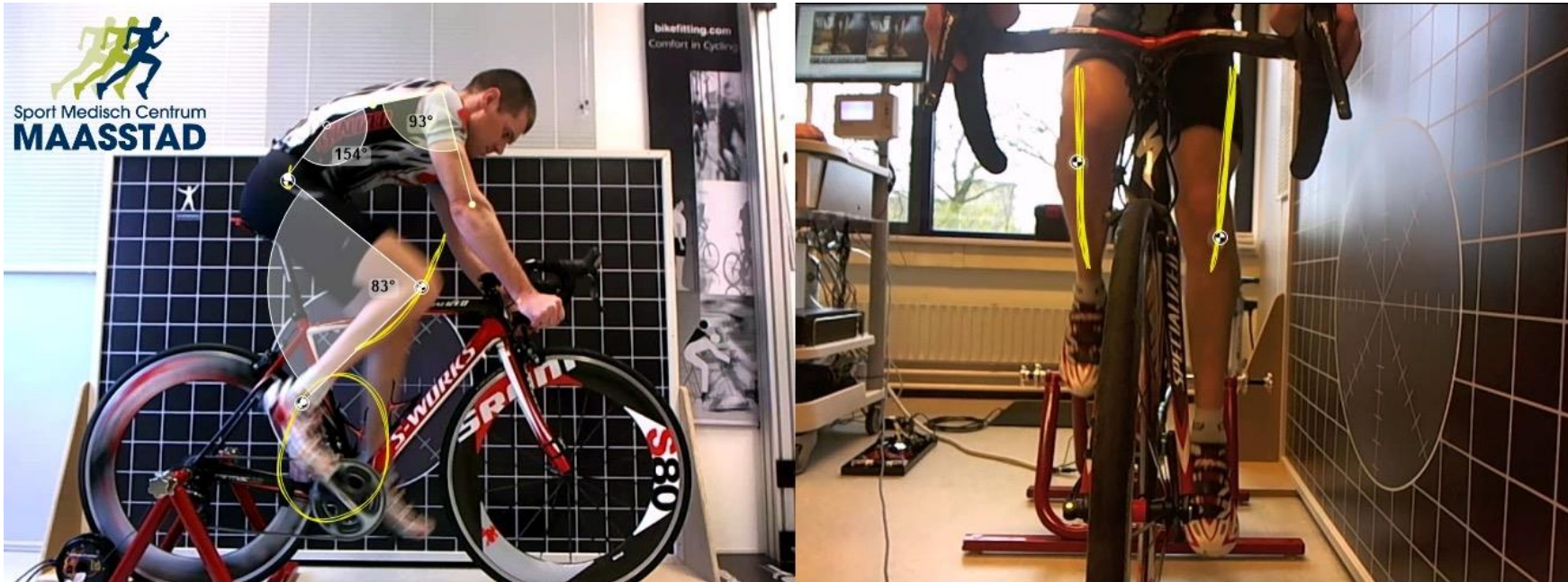
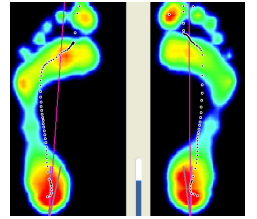
Sportgeneeskunde
Rotterdam

Gangbeeldanalyse

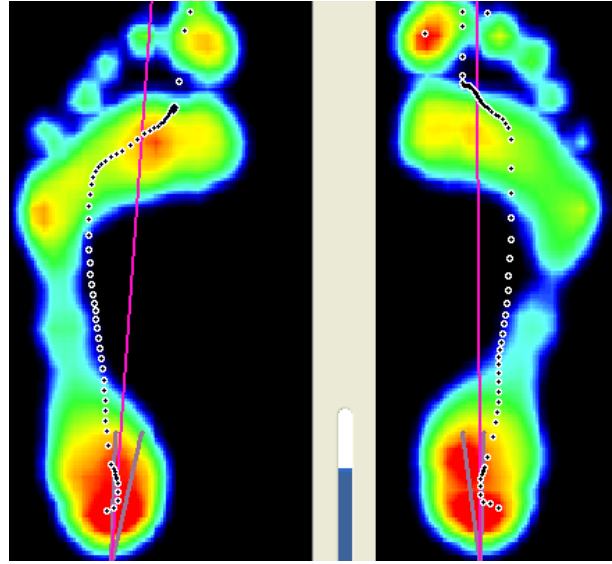

	Links	Rechts
Contact time % of stance time		
Forefoot	95.0 ± 1.5	82.7 ± 2.0
Midfoot	40.2 ± 3.0	49.8 ± 2.5
Heel	24.3 ± 2.2	18.3 ± 4.0
Max force, N		
Forefoot	754.8 ± 26.5	795.7 ± 34.0
Midfoot	486.1 ± 56.2	587.5 ± 73.5
Heel	184.2 ± 82.9	124.8 ± 60.5
Max force time % of stance time		
Forefoot Fmax t2	45.7 ± 2.4	51.1 ± 2.3
Midfoot (t1+t2)/2	17.0 ± 1.8	13.9 ± 1.9
Heel Fmax t1	13.9 ± 2.4	8.1 ± 2.6
Max pressure, N/cm²		
Forefoot	25.3 ± 3.3	19.5 ± 2.1
Midfoot	23.9 ± 2.3	26.3 ± 3.1
Heel	17.9 ± 3.9	20.0 ± 4.1
Time change heel to forefoot, sec		
Links	0.05 ± 0.01	0.04 ± 0.01
Time change heel to forefoot, %		
Links	15.0 ± 4.3	14.4 ± 2.9

Fietspositiemeting

Sportmedisch onderzoek

- Vragenlijst
- Lichamelijk onderzoek: o.a. bewegingsapparaat, hart/ longen
- Biometrie:
  - Lengte, gewicht, vetpercentage
  - Bloeddruk
  - Visustest
- (Uitgebreid) bloedonderzoek
- Longfunctietest (spirometrie)
- Rust en inspannings ECG (met saturatiemeting)
- Fiets, loopband, roeiergometer
- VO2 max/ vermogensmeting/ lactaatmeting/ omslagpuntbepaling

Fysiotherapeut

Directe toegankelijkheid of doorverwijzing huisarts / sportarts / orthopeed
Zowel blessure zorg, chronische zorg als preventieve zorg

- Oefentherapie
- Manuele therapie

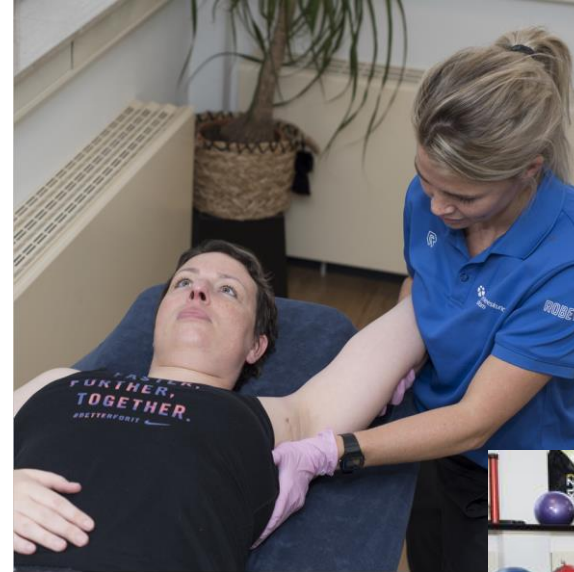
Mogelijke indicaties

- Peesklachten
- Voorste kruisband revalidatie
- Overige orthopedische revalidatie

Fysiotherapeut (2)

- Oncologie fysiotherapie
  - Prehab
  - Revalidatie
  - Oedeemtherapie
- Chronisch traject artrose

Fysiotherapeut (3)

Aanvullende behandelingen

- Shockwave
- Ademhalings- en ontspanningstherapie
- Dry needling
- Biodex krachtmeting

Vergoedingen en tarieven

Sportarts

- Doorverwijzing nodig
- DBC-traject; **basis verzekerde zorg** (eigen risico van toepassing)

Bewegingswetenschapper

- Geen doorverwijzing nodig, kan op eigen initiatief
- Vergoeding mogelijk vanuit **aanvullende verzekering**

Fysiotherapeut

- Geen doorverwijzing nodig, directe toegankelijkheid
- Vergoeding mogelijk vanuit **aanvullende verzekering**
- Voor chronische trajecten gelden andere vergoedingen

Zorgdomein

Medisch specialistische zorg

> Sportgeneeskunde

- > Sportarts bij klachten aan houdings- en bewegingsapparaat
- > Sportgeneeskundig consult voor inspanningsgebonden klachten
- > Sportgeneeskundige revalidatie bij chronische aandoeningen
- > Revalidatie COVID-19

Sportgeneeskunde
Rotterdam

CASUS

Sportgeneeskunde
Rotterdam

Casus

- 50 jarige hardloper
- Sinds aantal maanden pijn achterzijde linker onderbeen
- Met name na afloop
- Ochtendstijfheid
- Geen therapie
- LO:
  - Zwelling distaal posterieur
  - Palpatiepijn ter plaatse
  - Rekpijn

An abstract graphic featuring several large, blue, stylized question marks of varying sizes. These are overlaid on a background of light blue circles, dashed lines, and arrows, suggesting a complex or uncertain process. The text 'Differential Diagnose?' is centered over this graphic.

Differential Diagnose?

Sportgeneeskunde
Rotterdam

Achillespees tendinopathie

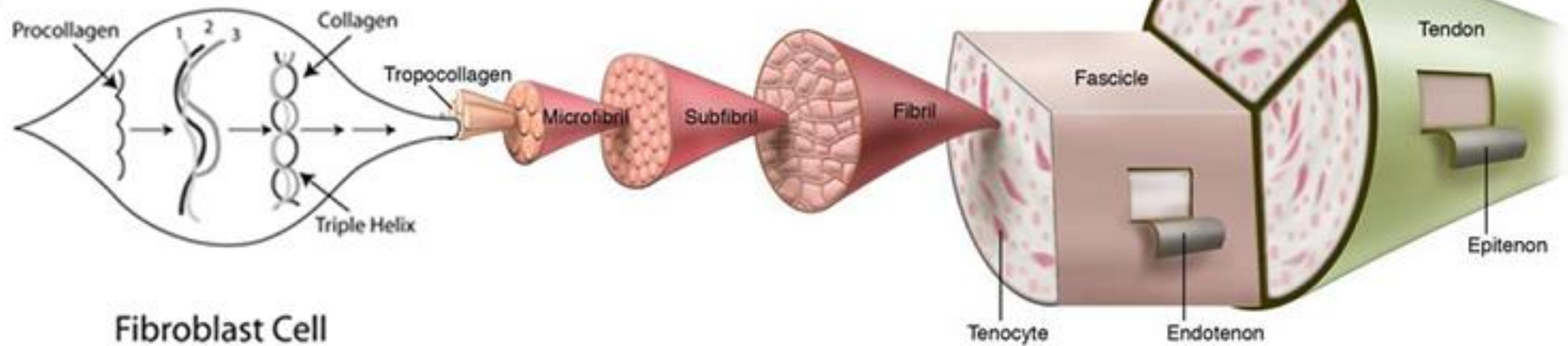
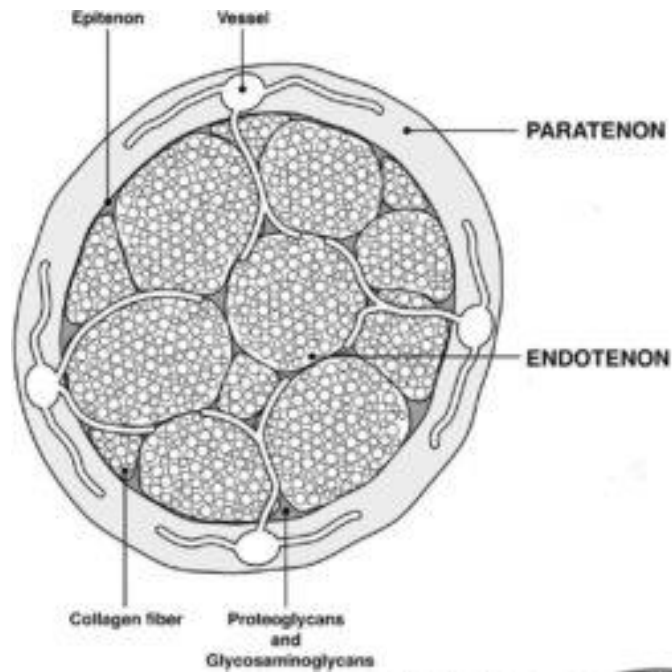
Sportgeneeskunde
Rotterdam

Epidemiologie

- Incidentie Nederland: 85.000 letsels per jaar
- Merendeel chronische (pijn)klachten
- Geleidelijk ontstaan
- Tendinopathie

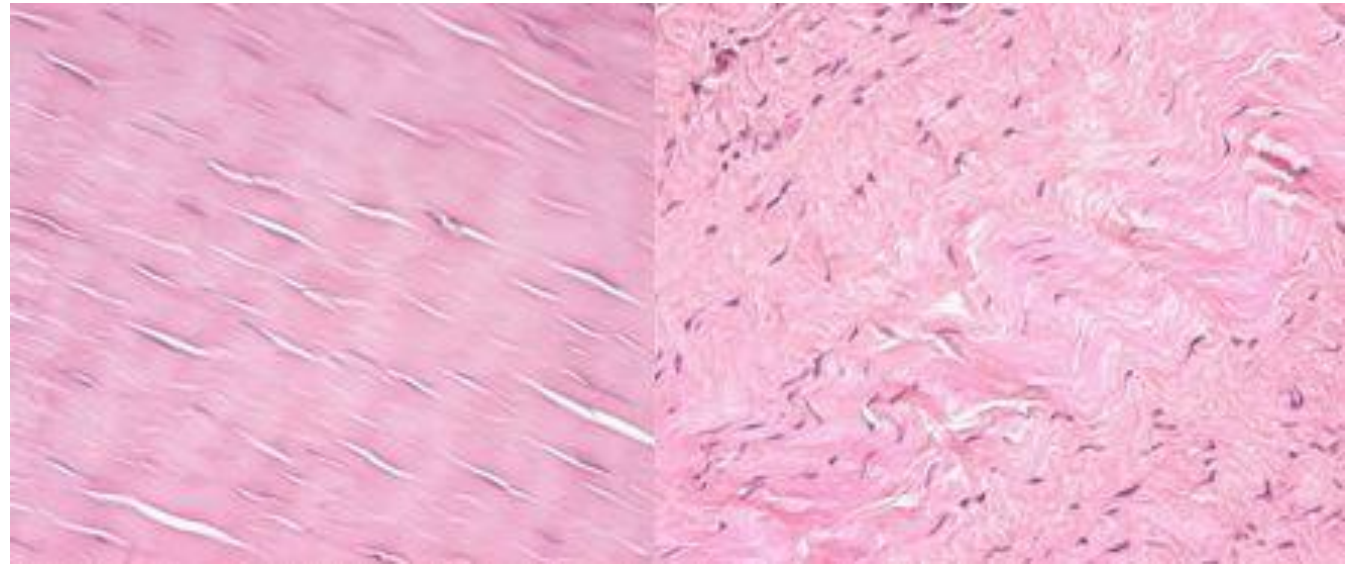

De normale pees

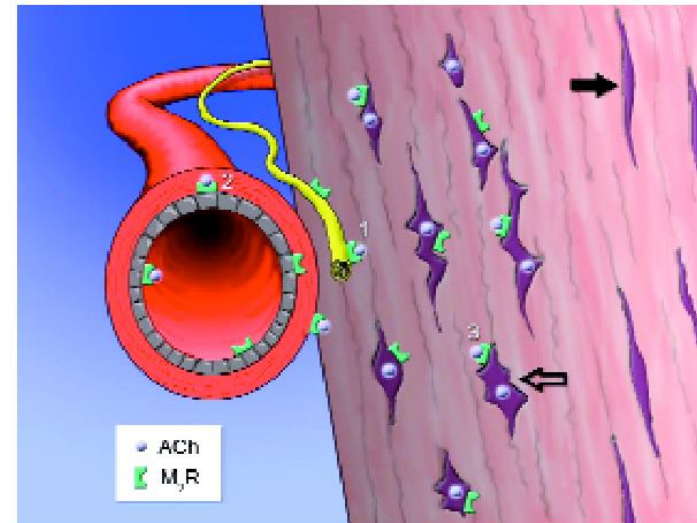
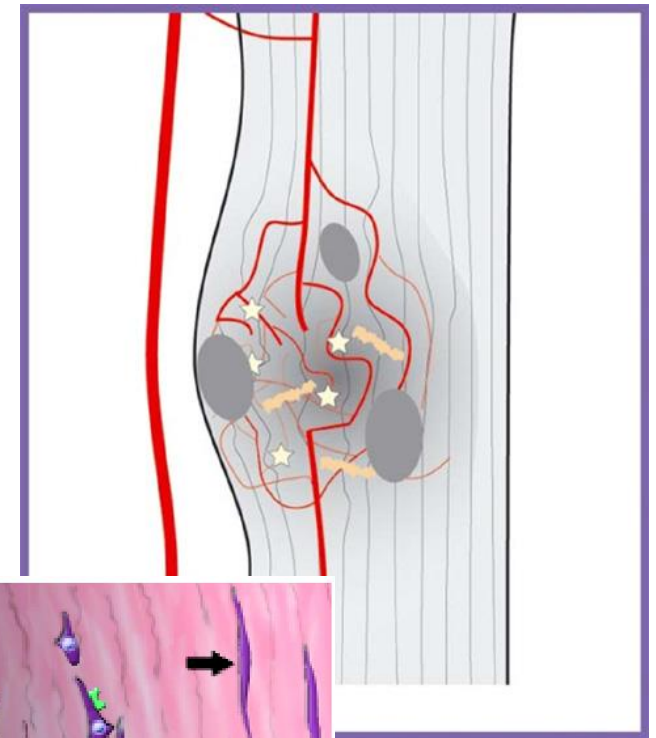
Tendinopathie

- “Slechtere kwaliteit” pees
- Opgebouwd uit vezels → samengesteld uit collageen, m.n. type I, III en IV
- Type I:
  - Goed gestructureerde celmatrix
  - Trekkrachten
- Type III en IV:
  - Minder structuur
  - Druk/wrijvingskracht

Tendinopathie

- Tendinopathische pees: meer type III en IV
- Klachten bij (schok)belasting:
  - Pijn
  - Ochtendstijfheid
- Oorzaak pijn nog onduidelijk:
  - Pijn door ontstekingscellen
  - Pijn door zenuwen bij neovascularisatie

Stadiumindeling overbelastingsblessures (Blazina 1973)

Stadium

1. Drukpijn en (ochtend-)stijfheid na sporten
2. Pijn bij aanvang en na sporten
3. Pijn tijdens en na sporten
4. Als 3, maar prestatie minder
5. Continu pijn, ook in rust
6. Ruptuur /-fractuur

Verstoring balans
multifactorieel

Sportgeneeskunde
Rotterdam

Oorzaken overbelasting

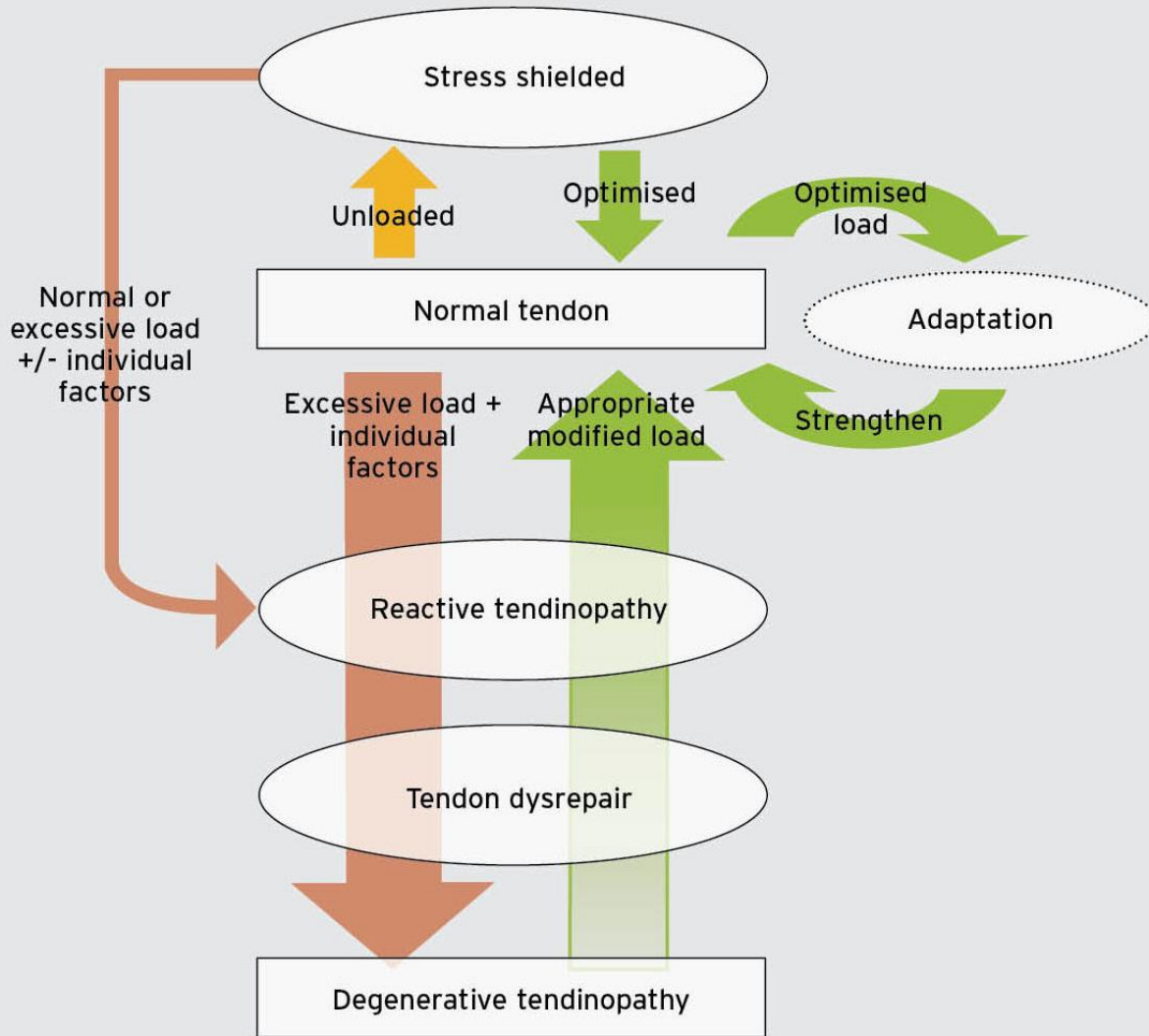
Persoonsgebonden	Sportgebonden	Omgevingsgebonden
Geslacht	Type sport	Ondergrond
Leeftijd	Andere sporten	Schoeisel
Lichaamsbouw	Niveau	Klimaat
Techniek	Frequentie	Verkeer
Ervaring	Afstand, duur	
Individuele gevoeligheid	Intensiteit	
Eerdere blessures	Groepstraining / Individueel	

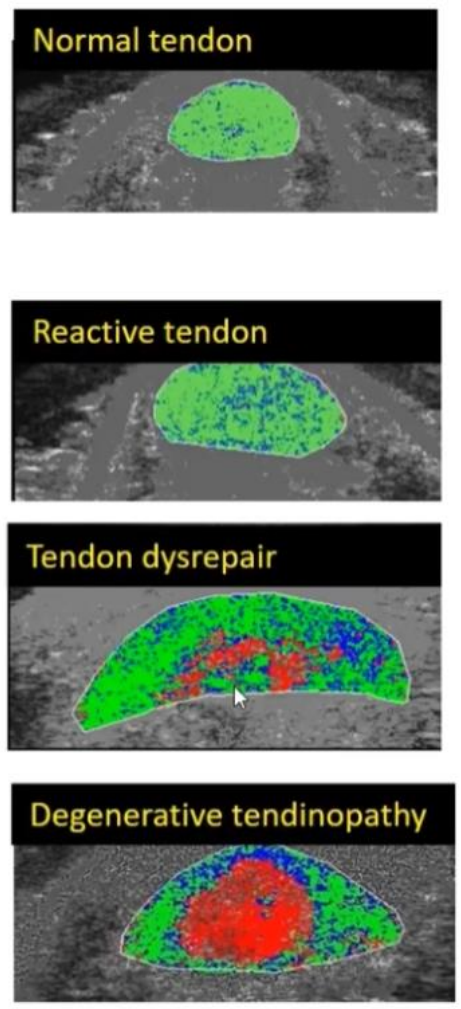
Veel voorkomende tendinopathieën

- Fascia plantaris
- Gluteuspees (greater trochanteric pain syndrome)
- Cuffspieren
- Hamstrings
- Laterale en mediale epicondyl
- Adductoren/ iliopsoas
- Patellapees

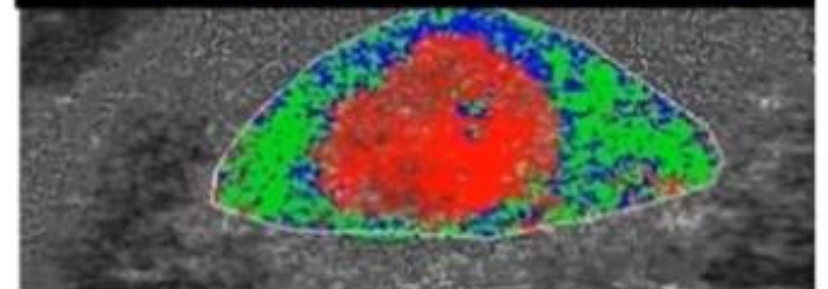
UTC echo

Tendinopathies: Treat the Donut, Not the Hole

Degenerative tendinopathy

Sportgeneeskunde
Rotterdam

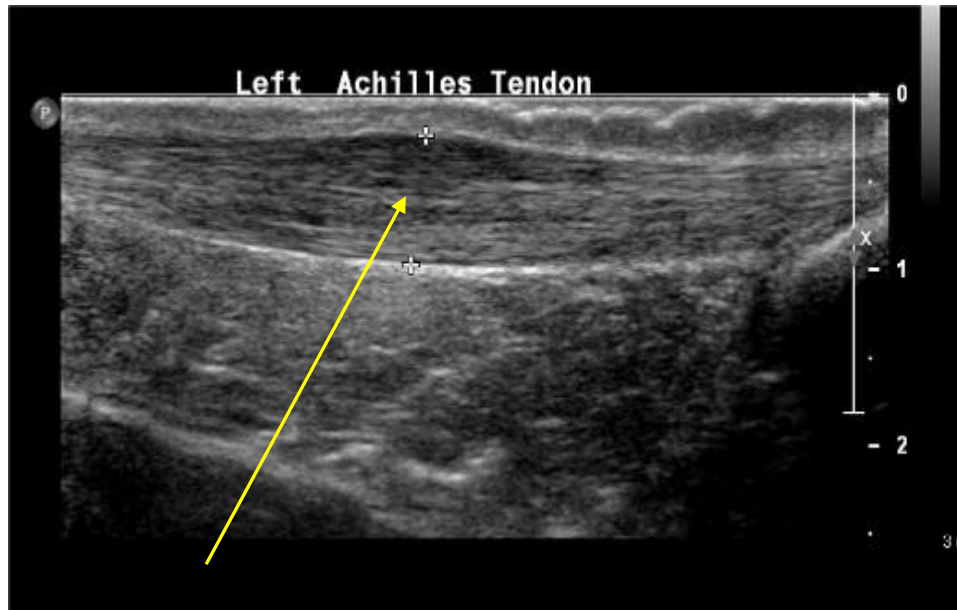
Belasting op voet bij contactfase

- Wandelen: 2 - 3 x lichaamsgewicht
- Hardlopen: tot 5 x lichaamsgewicht

Ieder been 50 - 70x /min. schokgolf
van 300 - 400 kg

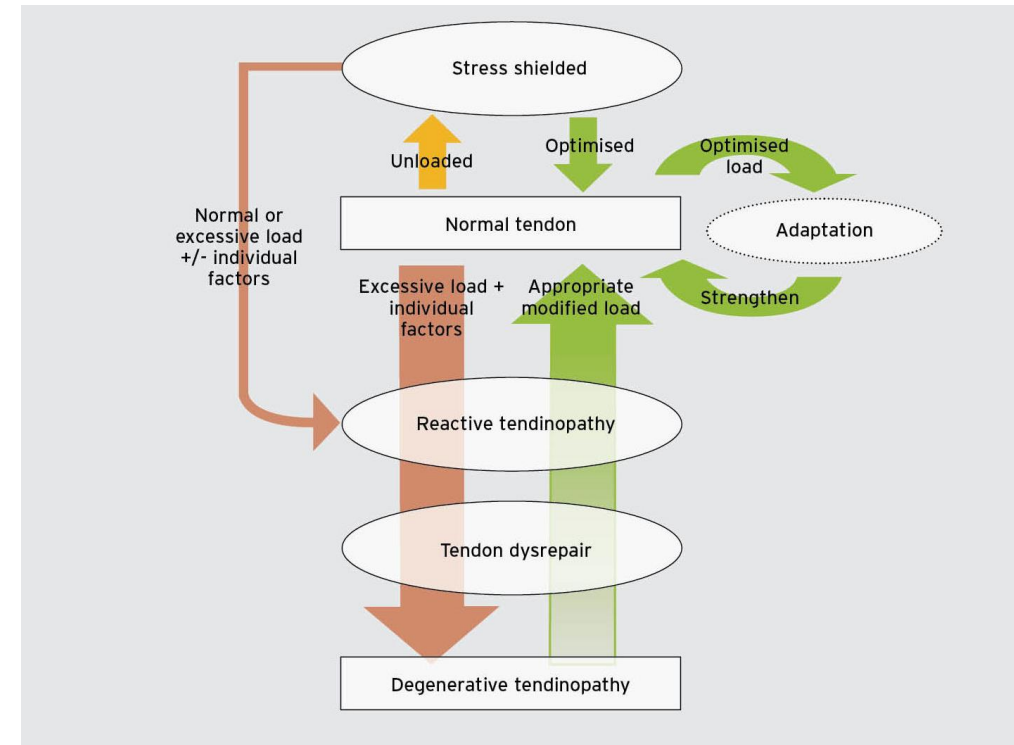

Beeldvormende diagnostiek

Behandeling:

Uitleg!!!

Sportgeneeskunde
Rotterdam

1

**WAT MERK IK VAN EEN BLESSURE
AAN MIJN ACHILLESPEES?**

- VERDIKKING VAN DE ACHILLESPEES
- PIJNKLACHTEN TIJDENS OF NA INSPANNING
- PIJN BIJ HET KNIJPEN IN DE ACHILLESPEES

2

**WANNEER MOET IK CONTACT
OPNEMEN MET EEN ZORGVERLENER ?**

- BIJ TWIJFEL OVER DE DIAGNOSE
- ALS DE KLACHTEN NA DRIE MAANDEN NIET MINDER ZIJN

3

WAT KAN IK ZELF DOEN?**WACHT NIET AF
EN NEEM GEEN
LANGDURIGE RUST****DOE KRACHT
OEFENINGEN VAN
DE KUITSPIEREN****VERMIJD
ACTIVITEITEN DIE
VEEL PIJN GEVEN****BOUW HET SPORTEN
RUSTIG OP ALS
HET BETER GAAT****MEER WETEN?**

2/3

HERSTELT
NA 1 JAAR

WAT KUN JE VERWACHTEN?

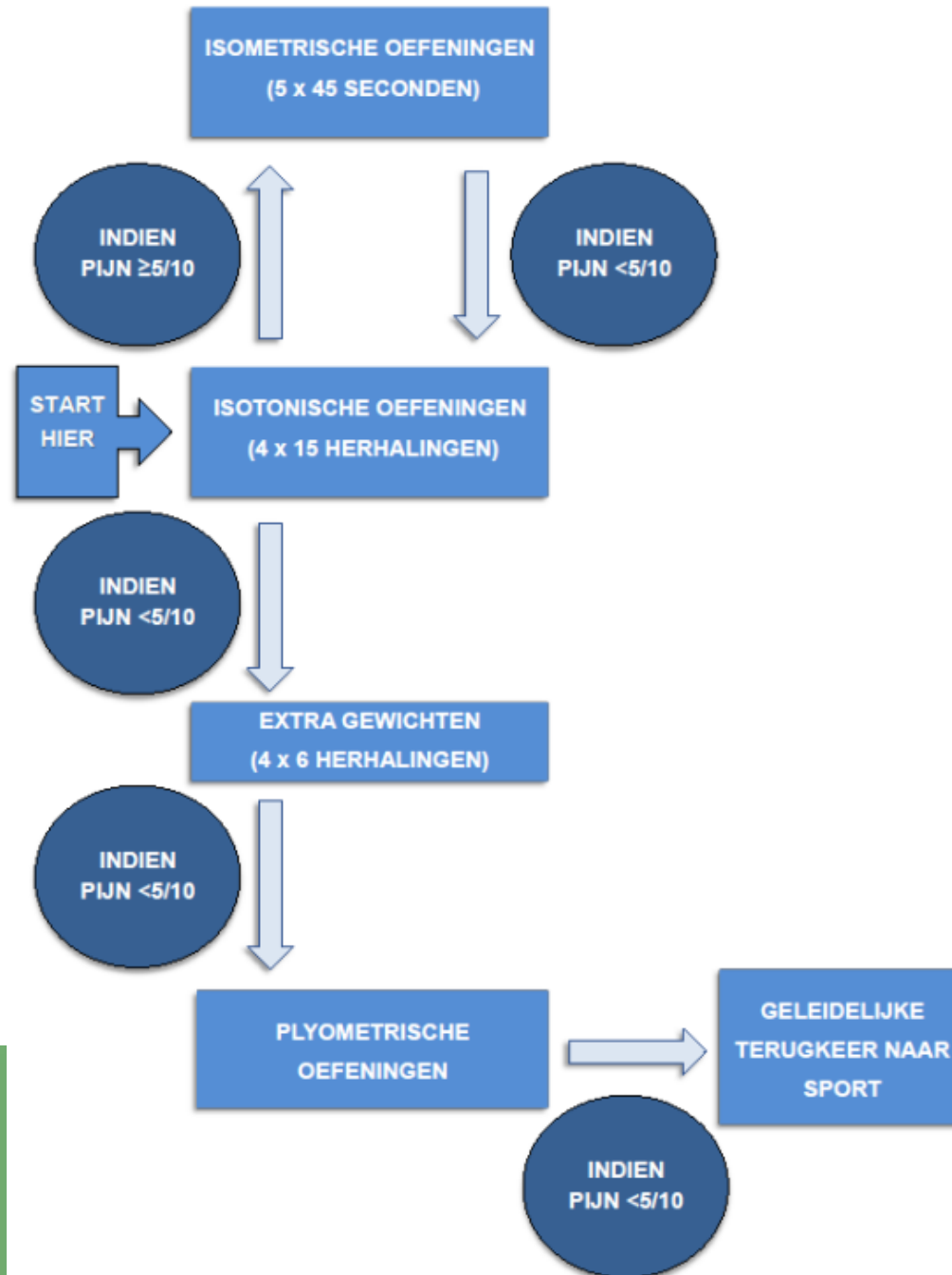
Achillespeesklachten

Richtlijn FMS

Infographic

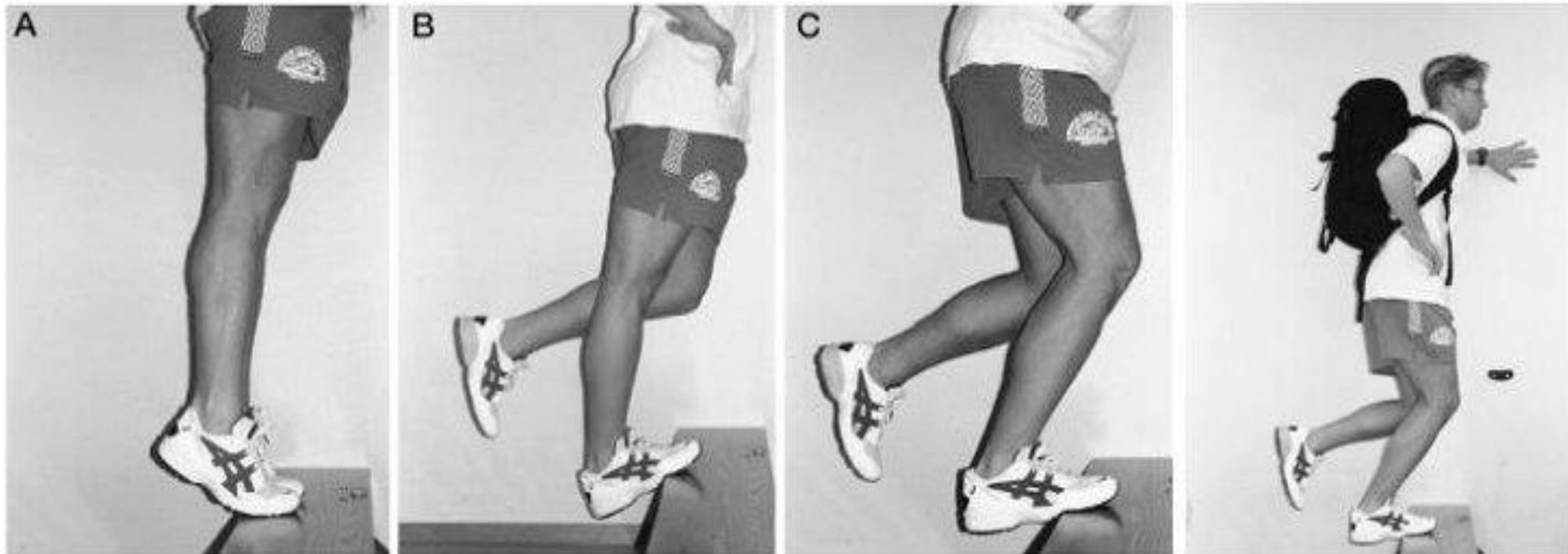
Oefentherapie

Richtlijn FMS

Oefentherapie

eccentrische kuitspieroefeningen

Alfredson, 1998

Shockwave therapie

- Literatuur (nog) niet overtuigend
- Optie bij onvoldoende resultaat excentrische oefentherapie

Hulpmiddelen, orthesen

Nachtspalk

Hulpmiddelen, orthesen

Visco-elastische hiel

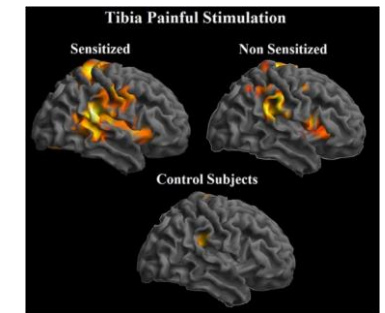
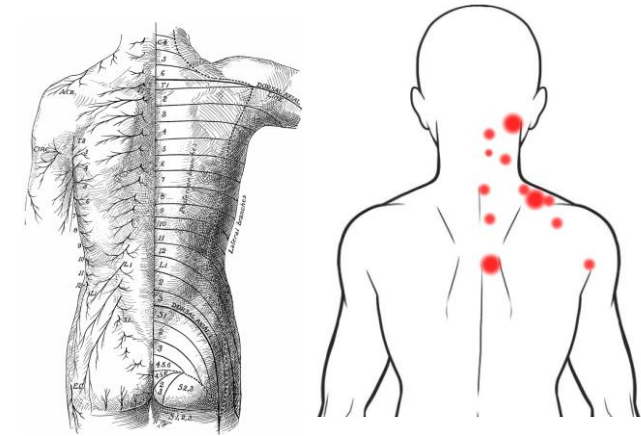
Inlays

Prolotherapie

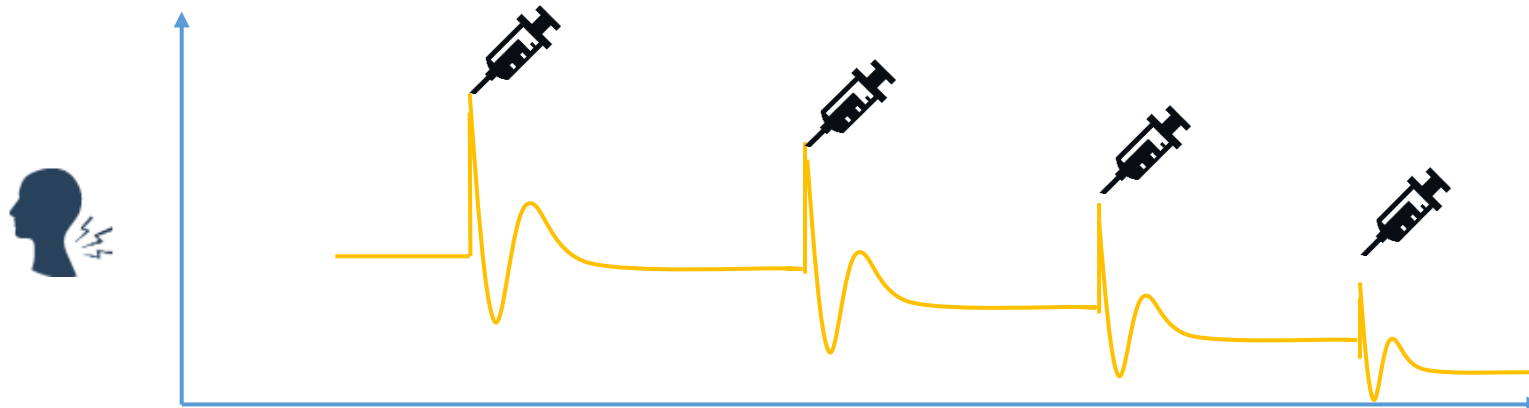
- Prolotherapie is een vorm van injectie therapie
  - Injectie met 5-20% glucose oplossing
  - Subcutaan bij verdenking neuropathie (5%)
peri-tendinogeen bij verdenking littekenweefsel (15-20%)
- Analgetisch effect aangetoond
- Werkingsmechanisme verschillende hypothesen
  - Inflammatie? (helingsreactie, proliferatie, hyperosmolair)
  - Neurolyse? (perifere sensitisatie, neovascularisatie)
  - Centrale sensitisatie doorbreken? (met lidocäine werkt het minder)

Prolotherapie

- 2x proefinjectie 5% glucose subcutaan
  - indien geen effect 2^e keer hogere dosering: 10-20%
- Meestal 3-5 injecties nodig in 6-20 weken
- Typisch verloop
- Injectie evt. combineren NSAIDS/paracetamol

Operatie achillespeesstendinopathie

Kandidaten

- klachten > 6 maanden
- grote partiële ruptuur

Succespercentage: 60-80 %

Tendinopathie

=

pees met verminderde conditie

Sportgeneeskunde
Rotterdam

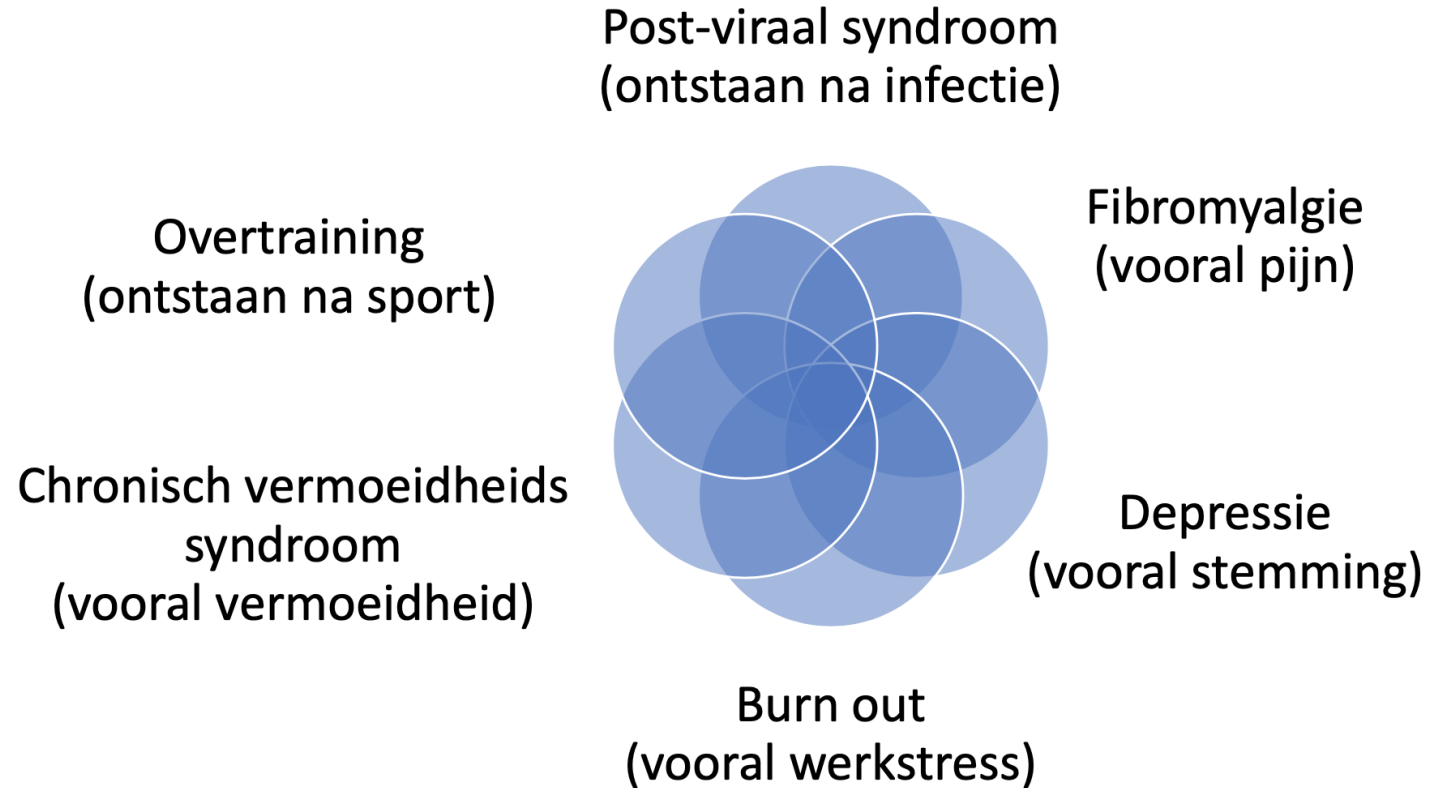
(Verminderde)
Conditie

Vermoeide patiënt

- Te groot en complex onderwerp voor slechts een paar minuten...

Niet duidelijk afgebakend probleem

Klachten post-COVID

kortademigheid
vermoeidheid
pijn op de borst
spierpijn
hoofdpijn
hartkloppingen
aanhoudende verhoging
vergeetachtigheid
hersenenmist
geur- en smaakverlies
concentratieproblemen
geheugenstoornissen
prikkelbaarheid

1.
VERMINDERDE
FYSIEKE FITHEID

5.
VERMOEIDHEID

4.
BEWEGINGSANGST

2.
ASPECIFIEKE
THORACALE
KLACHTEN

3.
AANHOUDEND
(ONBEGREPEN)
DYSPTOE

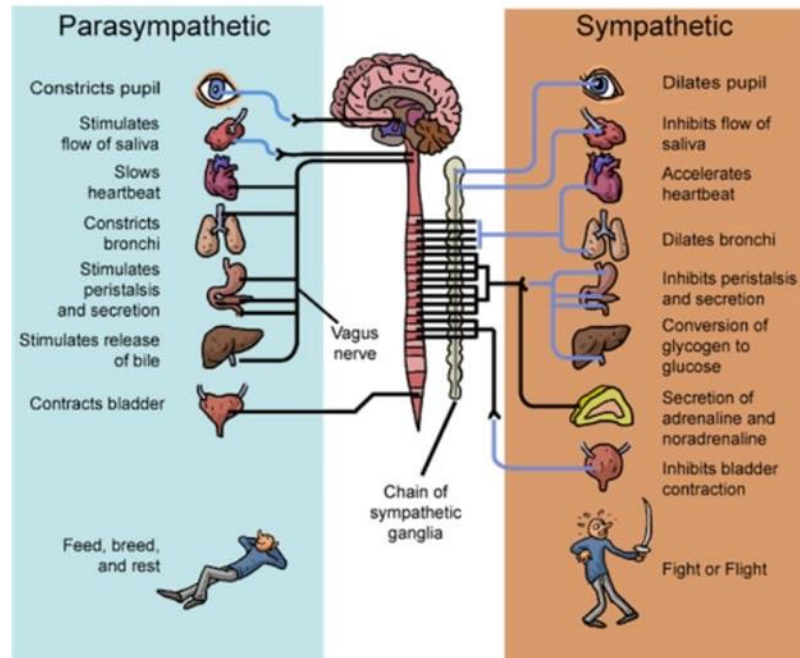
angst
post exertional malaise
hoesten
spierzwakte
slaapproblemen
gewrichtspijnen
haarverlies
palpaties
depressie
prikkelverwerking
overgevoeligheid licht
overgevoeligheid geluid
buikklachten
zichtproblemen
slaapproblemen
wisseling temperatuur
buikklachten

Sportgeneeskunde
Rotterdam

Ontregeld autonoom zenuwstelsel

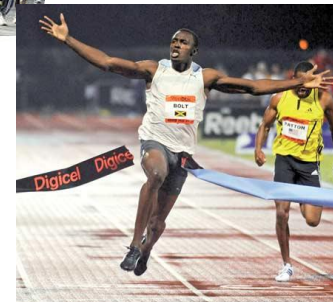
Acties van het autonoom zenuwstelsel

- Schatting 5% van COVID-19 patiënten
- (Nog) geen fysieke revalidatie!
- Ontspanning
- Minder prikkels/ stress (altijd bereikbaar/ social media/ "perfecte leven")
- Ademhalingsoefeningen
- HRV meting

Grondmotorische eigenschappen sportspecifieke prestatiefactoren → conditie

- **Kracht**
- **Lenigheid**
- **Snelheid**
- **Uithoudingsvermogen**
- **Coördinatie**

Training

- Systematisch uitvoeren van oefeningen (vaak met grote intensiteit, duur en frequentie) met het doel de prestatie te verbeteren:
  - Conditioneel
  - Fysiek
  - Technisch
  - Tactisch
  - Mentaal

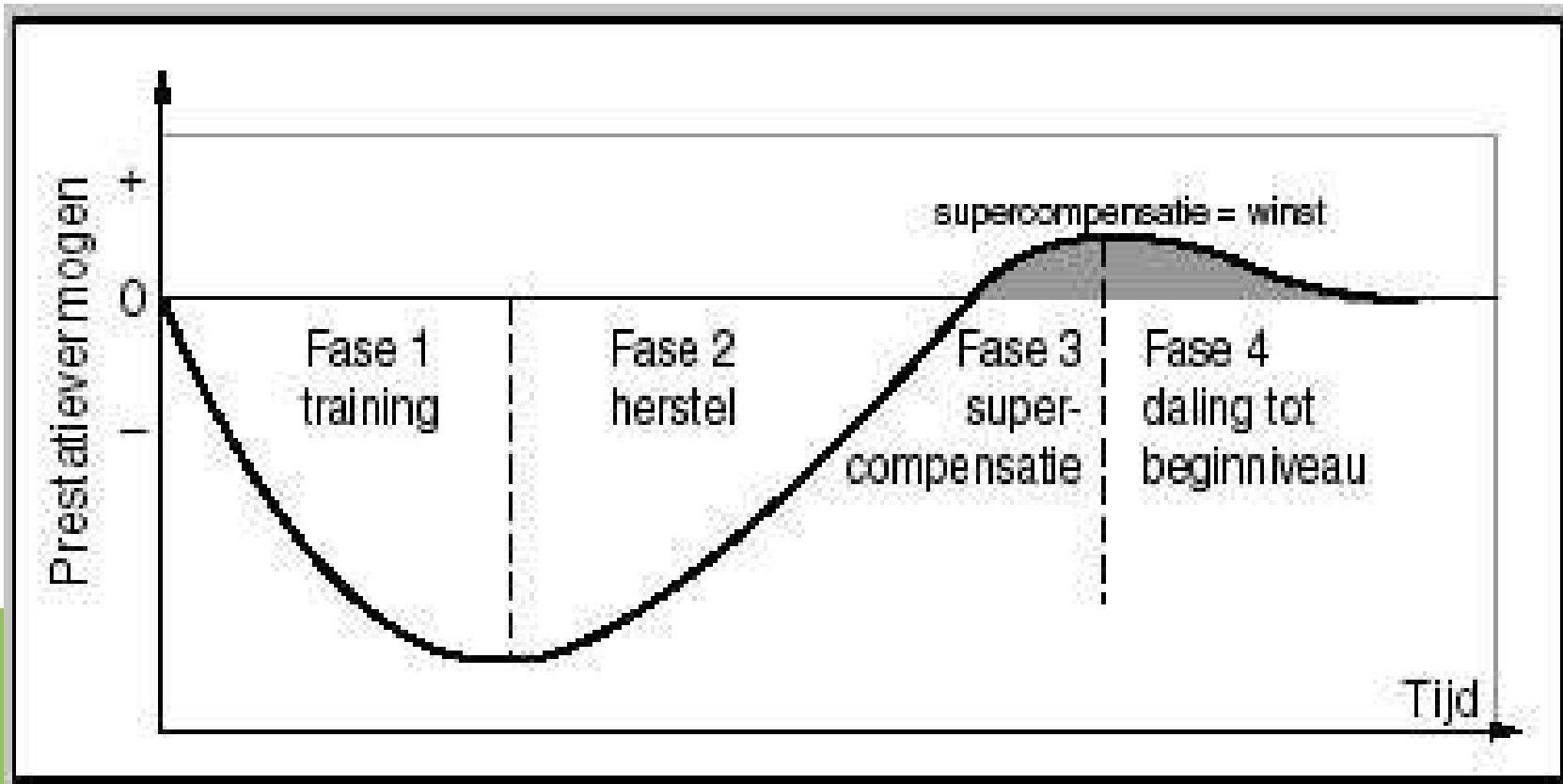
Training

- Eerst afbreken, daarna opbouwen en beter worden
- Adaptatie door overload

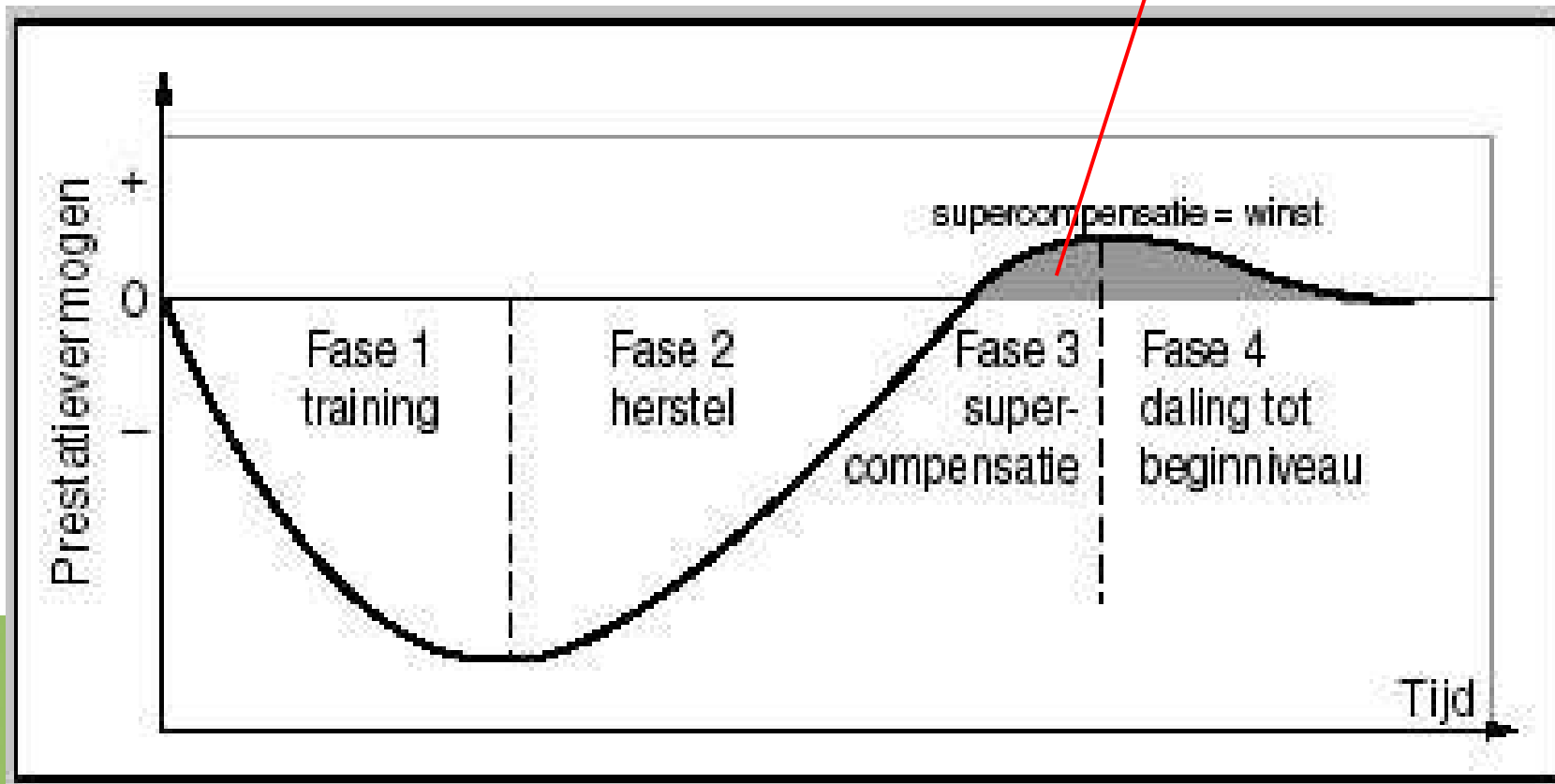
Training

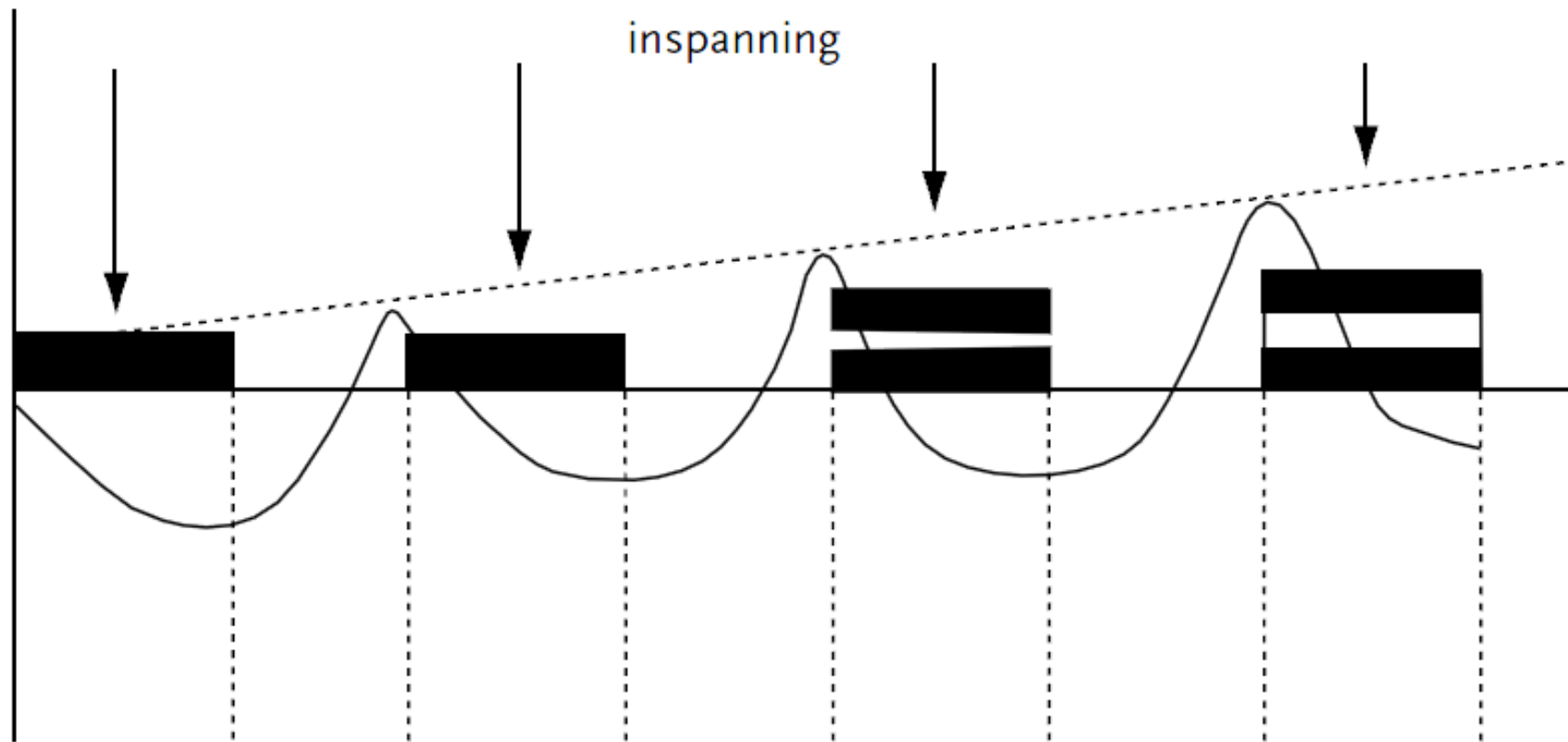
Wanneer de volgende training??

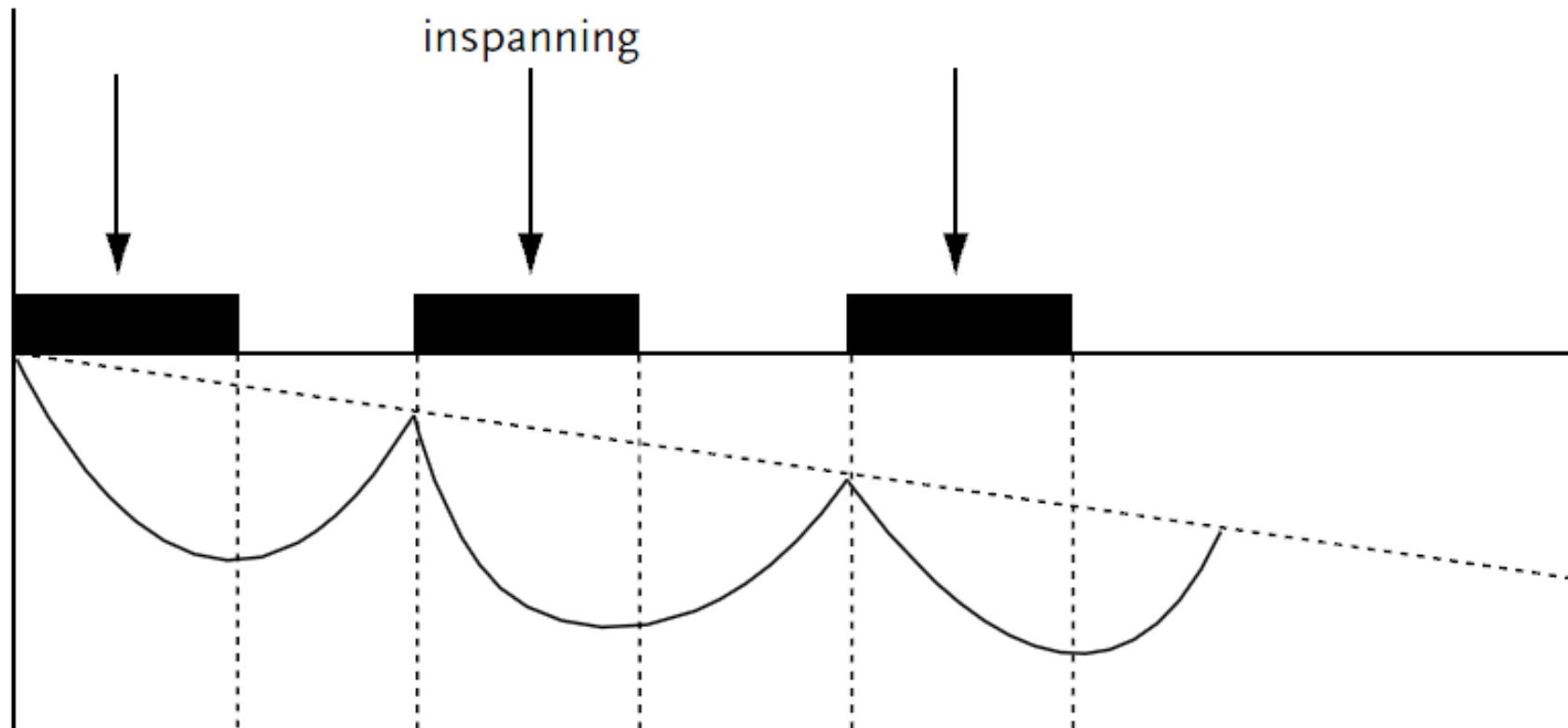

Training

Volgende training

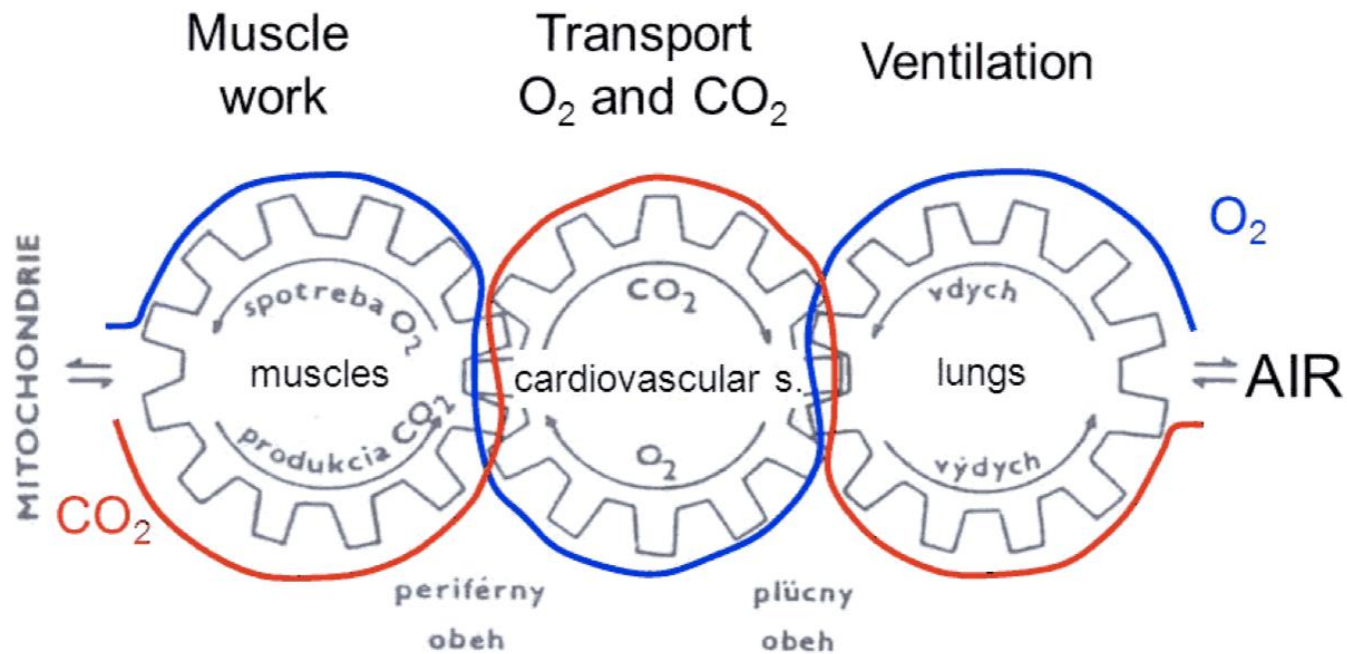
Rust roest

- Trainingseffecten verdwijnen na stoppen training (detraining of reversibiliteit)
- 3 weken in bed = 30 jaar ouder
- Na 2 weken volledige rust al 7% VO₂max daling!

Uithoudingsvermogen; $\dot{V}O_2\text{max}$

Limitation factors of $\dot{V}O_2\text{max}$

(Wasserman, 1999)

Sportgeneeskunde
Rotterdam

Conditie verbeteren

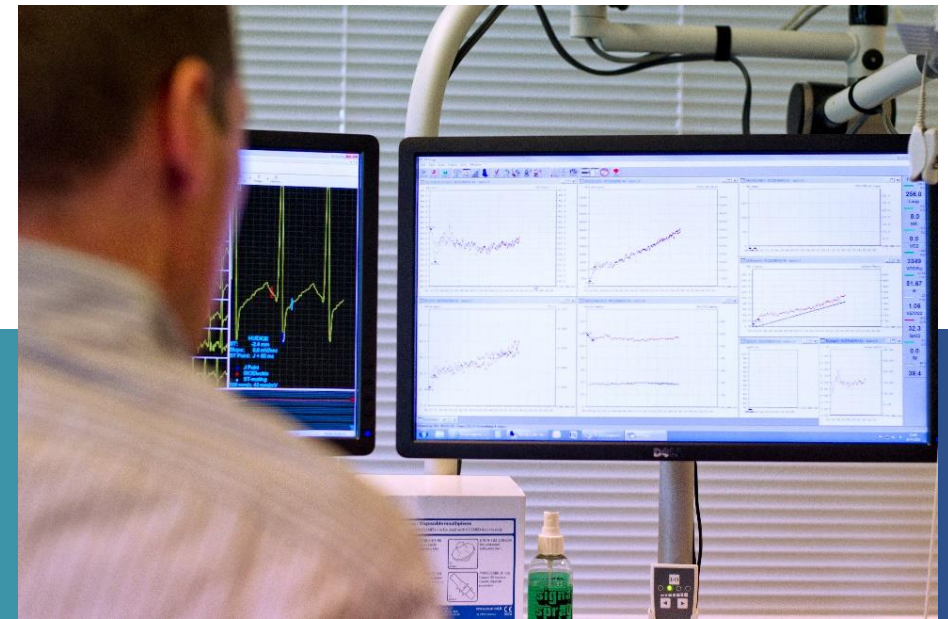
- Inspanningsdiagnostiek (VO_2 max test) uitvoering
  - Langzaam oplopend vermogen
  - In 10-20 min tot maximaal
  - Masker voor zuurstofopname
  - ECG/Bloeddruk/Saturatie
  - Evt. bloedafname (evt. ook tijdens de test)

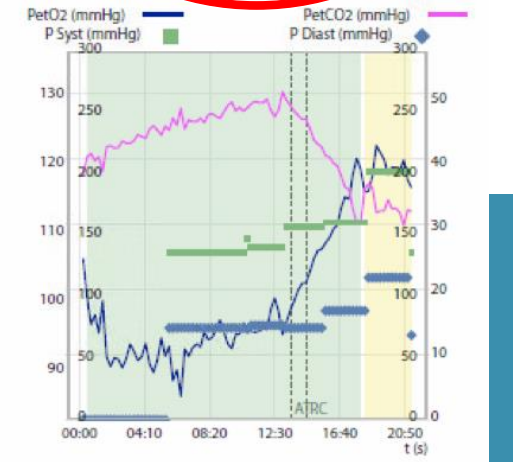
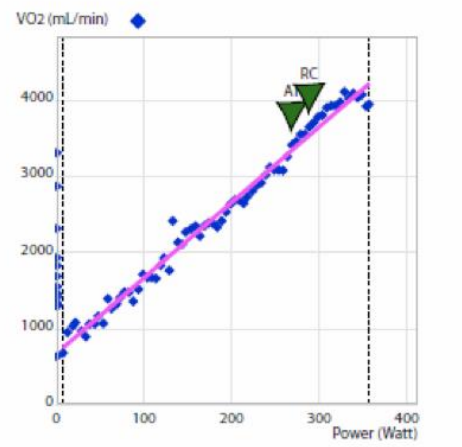
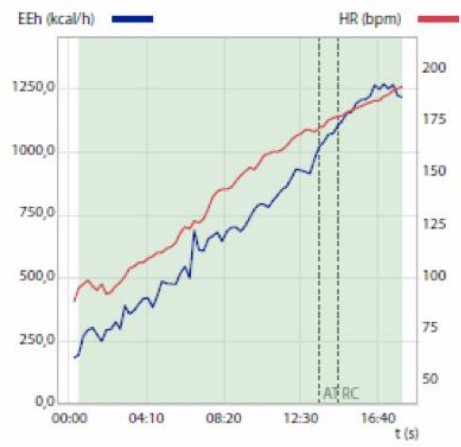
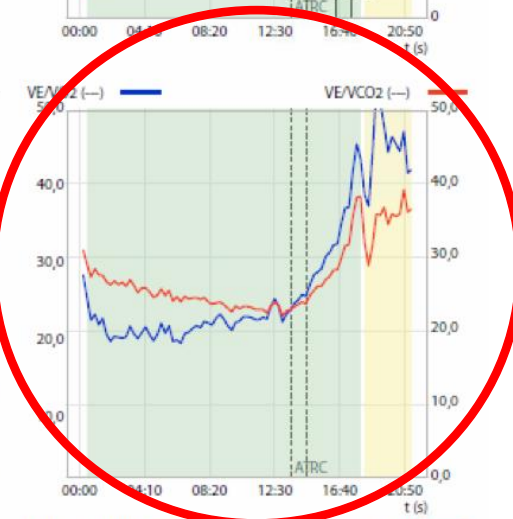
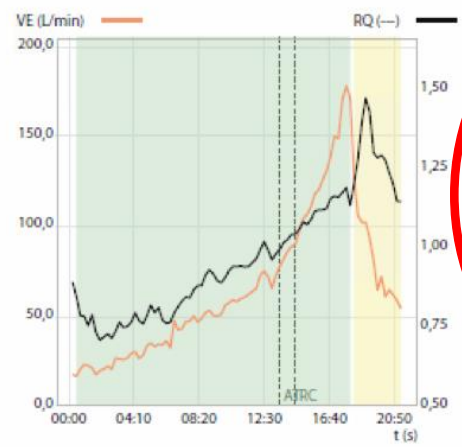
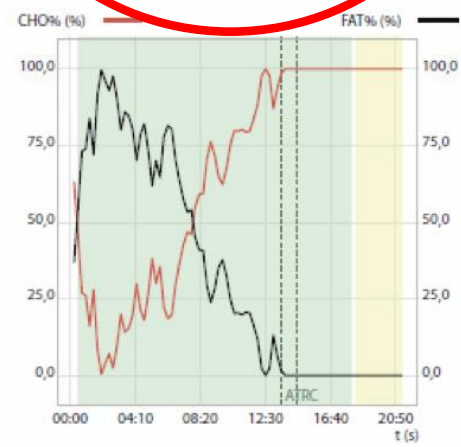
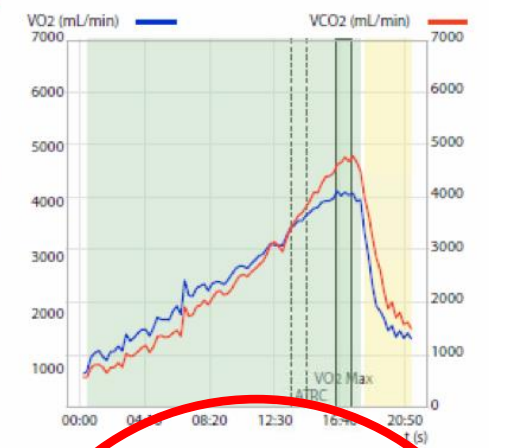
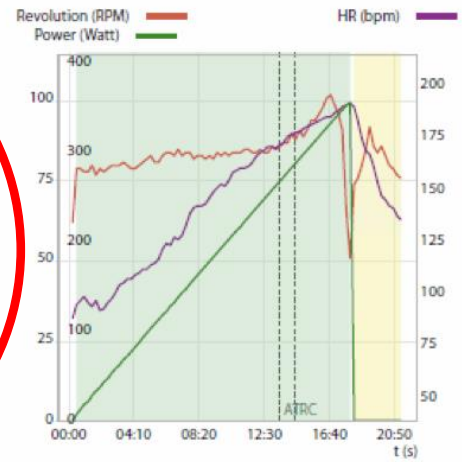
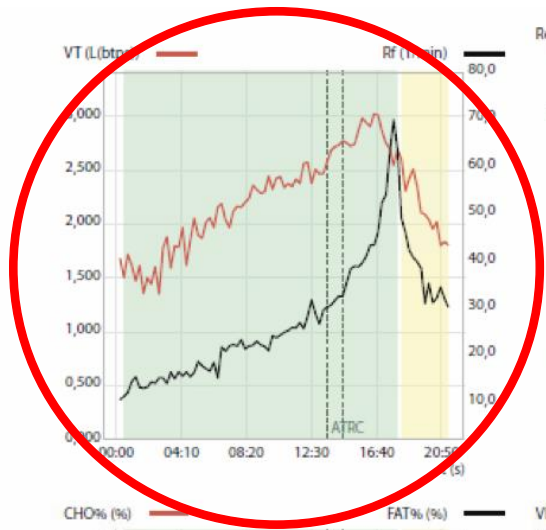

Conditie verbeteren

- Voordelen VO_2 max test
  - Objectieve maat voor de conditie
  - Inschatting wat er mogelijk is met training (trainingspotentieel)
  - Gezondheid check-up
  - Trainingsschema op maat (intensiteit, frequentie, hartslagzones etc.)
- Therapeutisch
  - Inzicht in eigen gezondheid/conditie (zelfverantwoordelijkheid, personalized medicine)
  - Doorbreken angst

Trainingszones

Zones fietsen

H	Herstel	114-132	121-175 watt	23,4-27,0 km/u
D1	Extensief (>6u)	133-150	176-202 watt	27,1-30,6 km/u
D2	Matig intensief (2-6u)	151-167	203-242 watt	30,7-34,2 km/u
D3	Hoog intensief (½-2u)	168-176	243-269 watt	34,3-36,0 km/u
AD	Omslagpunt	176	269 watt	36,0 km/u
D4	Intervaltraining	177-193	270->357 watt	36,1->41,5 km/u

Bij hardlopen en bergop fietsen gebruik je meer spieren, vandaar dat de hartslag hoger is.

Lopen/bergop fietsen

H	115-134	6,3-9,0 km/u	Actief herstel/rust
D1	135-154	9,1-10,4 km/u	Hersteltraining
D2	155-173	10,5-12,5 km/u	Vetverbranding
D3	174-184	12,6-13,9 km/u	Koolhydraat verbranding
AD	184	13,9 km/u	Anaerobe drempel
D4	185-203	14,0->18,2 km/u	Nagenoeg maximaal

Multidisciplinaire richtlijn langdurige klachten na COVID-19

- 22 maart 2022

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Nederlands
Huisartsen
Genootschap

LAN

Long Alliantie Nederland

Sportgeneeskunde
Rotterdam

Beleid (hetzelfde als CVS)

Cognitieve gedragstherapie

- Omgaan met vermoeidheid
- Gedrag dat vermoeidheid doet toenemen identificeren en vermijden

Graded exercise therapy

- Beweging/inspanning opbouwen opgeleide van klachten

Medicatie

- Pijn
- Tricyclische anti-drepressiva/ SSRI's
- Anti-virale therapie: geen effect in onderzoek
- Immunoglobulines: soms effectief in onderzoek
- Corticosteroiden: weinig of geen effect in onderzoek

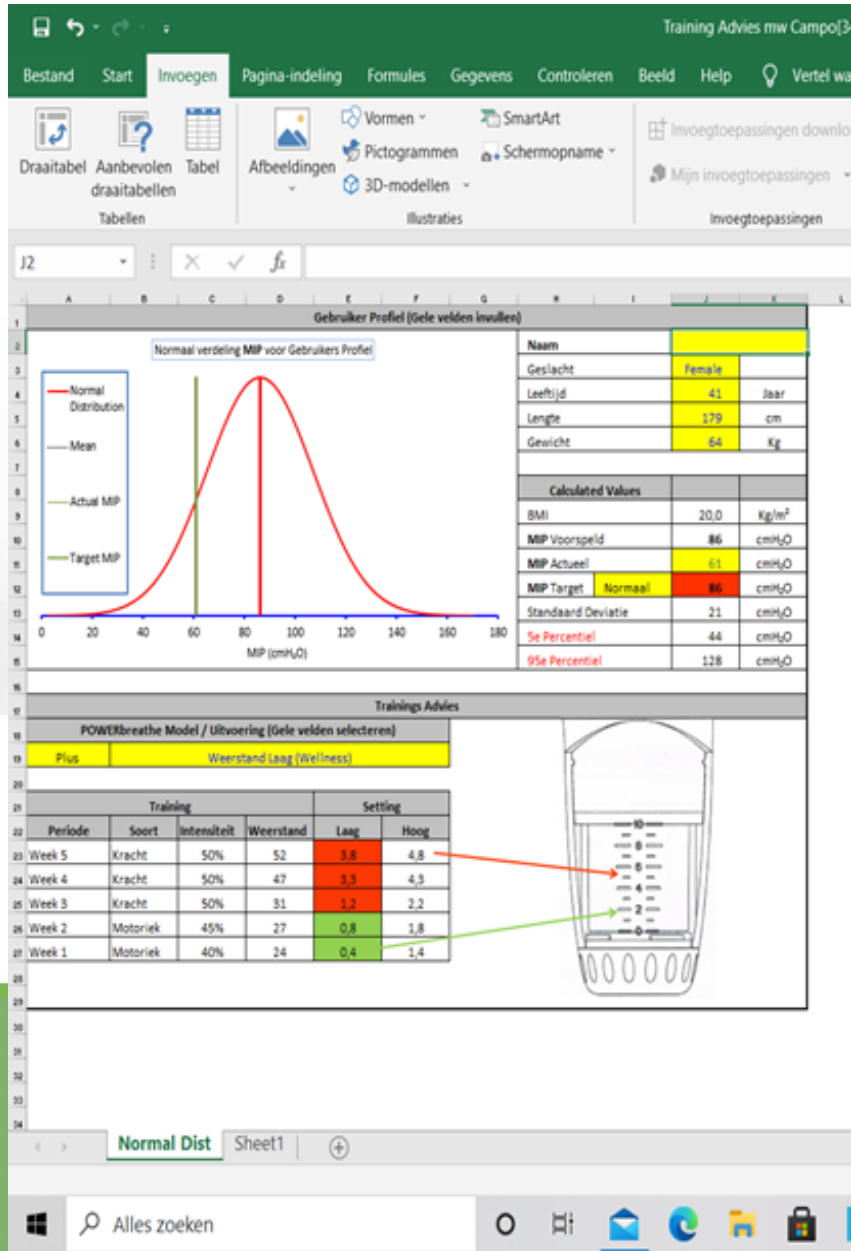

COVID-revalidatie SGR

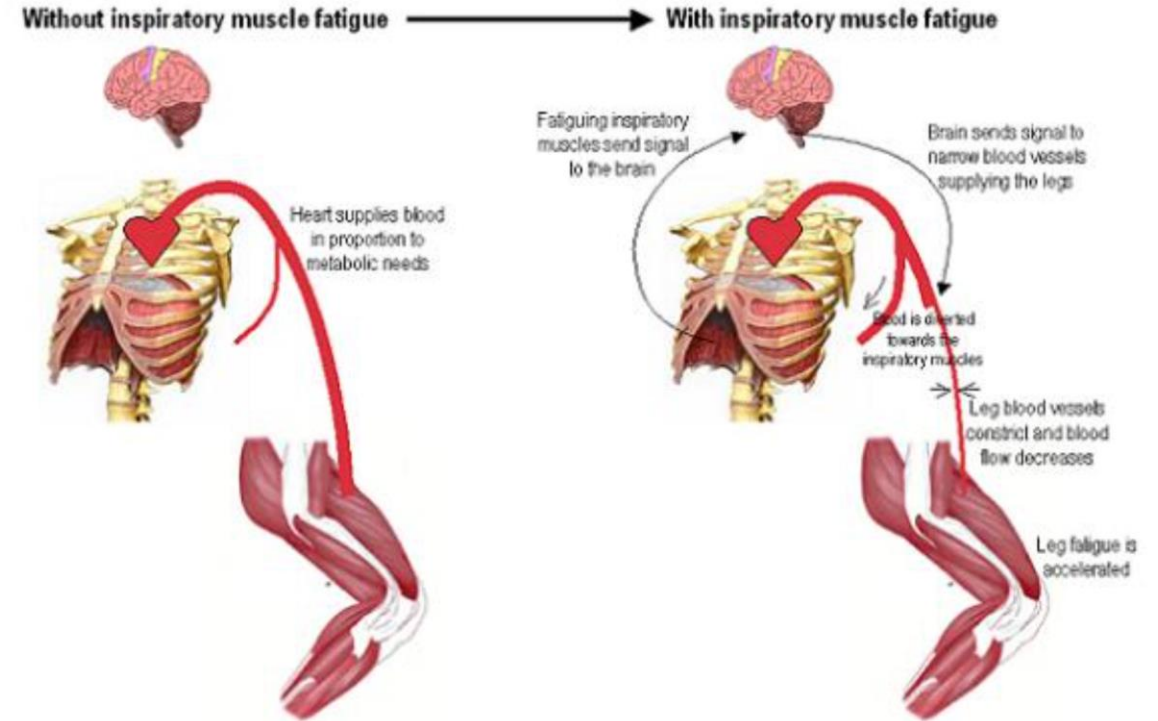
- ✎ Bij voorkeur op verwijzing (vergoeding via DBC)
- ✎ 1^e consult door sportarts
- ✎ Intake fysiotherapeut
- ✎ Longmeting mbv powerbreathe
- ✎ Inspanningstest met ademgasanalyse, met vooraf ECG en longfunctie
- ✎ Revalidatie bij fysiotherapeut obv uitkomsten inspanningstest
- ✎ Evt longtraining

Powerbreathe

Ademspiervermoeidheid / Metaboreflex

Onderzoek: corona tast middenrif aan

■ Het lijkt erop dat bij ernstig zieke coronapatiënten de belangrijkste ademspier, het middenrif, aangetast wordt. Onderzoekers van het Amsterdam UMC en het Radboudumc ontdekten daar schade bij 26 overleden patiënten.

In het middenrif van deze patiënten vonden de onderzoekers ontstekingen en bindweefselvorming. De onderzoekers spreken van extreme veranderingen die ze nooit eerder hebben gezien.

Er werd al vermoed dat er iets met het middenrif was, omdat de hoeveelheid zuurstof in het bloed van de patiënten normaal was en ze toch veel problemen hadden met ademen.

> [BMJ Open Respir Res. 2021 Sep;8\(1\):e001052.](#)
doi: [10.1136/bmjresp-2021-001052.](#)

COVID-19 is associated with distinct myopathic features in the diaphragm of critically ill patients

Zhonghua Shi ^{1 2 3}, Sylvia J P Bogaards ¹, Stefan Conijn ¹,
Yeszamin Onderwater ¹, Pedro Espinosa ¹, Diewertje I Bink ¹,
Marloes van den Berg ¹, Martijn van de Locht ¹, Marianna Bugiani ⁴,
Hans van der Hoeven ⁵, Reinier A Boon ¹, Leo Heunks ²,
Coen A C Ottenheijm ^{6 7}

Duurtraining

🏃 Advies werkgroep:

- dagelijks laag intensief te trainen
- 2-3x per week matig of hoog intensief te trainen indien de fitheid van de patiënt dit toelaat. Er wordt geadviseerd te trainen volgens het FITT-principe (Frequentie, Intensiteit, Tijdsduur en Type activiteit van de training).

Tabel 2. Invulling duurtraining

	Laag intensief	Matig intensief	Hoog intensieve interval training (HIIT)
Frequentie	Dagelijks	2-3x per week matig of hoog intensief	
Intensiteit	40% VO ₂ max tot de eerste ventilatoire drempel (VT1) of 50% VO ₂ max	VT1 (of 50% VO ₂ max) tot de tweede ventilatoire drempel (VT2) of 80% VO ₂ max	>VT2 (of 80% VO ₂ max) – 100% VO ₂ max 10 minuten warming-up
Tijdsduur	Afhankelijk van fitheid. Minimaal 150 minuten/week.	Afhankelijk van fitheid	Afhankelijk van fitheid
Type activiteit	Wandelen, hardlopen, fietsen, roeien, cross-trainer, zwemmen	Wandelen, hardlopen, fietsen, roeien, cross-trainer, zwemmen	Wandelen, hardlopen, fietsen, roeien, cross-trainer, zwemmen
Opbouw	5-10 minuten opbouw per 1-2 weken (of meer indien fysiek mogelijk) gedurende de eerste 4-6 weken. Opbouw tot 30-60 min per dag, zo nodig bij lage conditie in meerdere keren op 1 dag.	Opbouw in duur tot 15 minuten, daarna opbouw in intensiteit tot VT2, daarna eventueel opbouw duur.	10 minuten warming up Start: 5 cycli(30 seconden hoog intensief- 2 minuten laag intensief); evt. na pauze naar 5x60 sec. Als fitheid het toelaat: 4 cycli (4 minuten hoog intensief - 3 minuten laag intensief).

VO₂max   Maximale zuurstofopname vermogen
VT1   Eerste ventilatoire drempel
VT2   Tweede ventilatoire drempel

Krachttraining

- 🏃 5-10 oefeningen voor de grote spiergroepen
- 🏃 per oefening 2-4 sets van 8-12 herhalingen per set, op 60%– 75% 1-RM (repetition maximum, het gewicht waarmee je maximaal één herhaling uit kunt voeren) of RPE (rate of perceived exertion, Borg schaal van (6-20) 13–15
- 🏃 2-3x per week

Kernboodschap

- Sportgeneeskunde = medisch specialistische bewegezorg
- Overweeg inspanningsdiagnostiek na COVID-19 bij
  - onduidelijkheid over de veiligheid inspanning
  - stagnerend herstel fitheid ≥ 3 maanden ondanks begeleiding
  - aanhoudende vermoeidheid, kortademigheid, aspecifieke thoracale klachten, $\downarrow$ inspanningstolerantie of bewegingsangst ≥ 3 maanden
- Vermoeidheid COVID heeft overlap met andere ziektebeelden

Bedankt voor de aandacht

b.bulder@sportgeneeskunderotterdam.nl

siilo.

Sportgeneeskunde
Rotterdam